

HALKEVLERİ EĞİTİM HAKKI MECLİSİ

EĞİTİM HAKKI RAPORU

2012 - 2013

www.halkevleri.org.tr

2013-2014 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI BAŞLARKEN GEÇTİĞİMİZ YILIN TABLOSU

Halkevleri Eğitim Hakkı Meclisleri olarak, 2012-2013 eğitim-öğretim yılının ilk ayından itibaren, veli, öğretmen ve öğrencilerin katılımı ile Okul Durum Raporları hazırladık. Bu raporlar yüzlerce okulda yapılan çalışmalar sonucunda düzenli periyotlar halinde yayımlandı.

Okul Durum Raporları hazırlamamızın temel gerekçesi eğitim alanında yaşanan tabloyu, 4+4+4'ün sonuçlarını ortaya çıkarmak ve aynı zamanda eğitim hakkı talebiyle yürütülen mücadeleyi görünür kılmaktı. Çalışmalarımız okulların ilk başladığı günden itibaren kesintisiz biçimde devam etti. Eğitim alanında yaşananların bilgisinin toplanması ve kamuoyuyla paylaşılmasını hedefleyen bu çalışma AKP'yi ilk günlerden itibaren rahatsız etti. Milli eğitim müdürlüklerinden okullara gönderilen talimatlarla okullarda anket türü çalışmalara izin verilmemesi söylendi. Ancak bu türden engellemeler ve yaşanan yıkımı gizleme çabaları çalışmalara engel olamadı. Eğitim hakkı meclislerinin hazırladığı raporlar ve yapılan gözlemler aylık periyotlar halinde yayımlanarak kamuoyuyla paylaşıldı.

4+4+4'e karşı çıkan herkesin iktidar tarafından "ideolojik" davranmakla eleştirildiği bir dönemde yıkımı somut olarak görünür kılmak oldukça önemli bir görevdi. Çünkü büyük faciaların yaşanmadığı durumlarda iktidar eğitim alanının etrafına yüksek duvarlar öreerek sorunları görünmez kılmaya çalışıyor. Bu haliyle eğitim alanı adeta kapalı bir kutu gibi dışardan fazla görünmeyen bir alan haline geliyor.

Şüphesiz Okul Durum Raporları eğitim alanına dair yalnızca bir şeffaştırma-görünür kılma çabası değildir. Aynı zamanda hak arama bilincini geliştirme, sorunları, çözüm önerilerini, bilgiyi ortaklaştırma ve mücadeleye yöneltme aracıdır.

Tüm bu açılardan bakıldığında 2012-2013 eğitim öğretim yılında gerçekleştirilen bu çalışmanın oldukça işlevli olduğunu söyleyebiliriz. Okula zorla alınan 72 ay öncesi çocukların ve onlarla aynı sınıfa paylaşmak zorunda kalan 72 aylık çocuklarımızın yaşadıkları sıkıntılar, aynı şekilde anasınıfi öğretmeni olmakla sınıf öğretmeni olmak arasında bocalamak zorunda bırakılan öğretmenlerimizin sorunları raporlarımızda net bir şekilde ortaya çıktı. Yine okullarımızın fiziki koşullarının yetersizliği, kalabalık sınıflar, prefabrikten yapılan sınıflar, pis tuvaletler, 72 ay öncesi çocuklarımıza okulu zehir eden uygunsuz koşullar raporlarımızla kanıtlandı. Okul bölüşümünden kaynaklı yaşanan sürgünler, sabahın 6.00'sında başlayıp 21.00'de biten eğitim süreleri ve öğrencilerimizin yaşadıkları, seçmeli denilen ama aslında zorla yönlendirilen seçmeli din dersleri, yasaklanan kitaplar, okullardaki gerici uygulamalar, öğrencilere yaptırılan cami maketleri raporlarla ortaya çıkan gerçeklerden sadece bir kaç. Şüphe yok ki milyonlarca öğrenciyi, veliyi yüzbinlerce öğretmeni kapsayan eğitim alanında verilere bütünüyle hakim olmak zor. Ancak Halkevleri Eğitim Hakkı Meclisi olarak mümkün olduğu kadar fazla yerde yaptığımız bu çalışmalarla eğitim alanındaki tabloya hakim olduğumuzu söyleyebiliriz.

Geçtiğimiz yıl bu tablodan çıkan en net sonuç ise 4+4+4 eğitim modelinin derhal geri çekilmesi gerektiğidir. Geçtiğimiz bir yıl boyunca daha önce öngörülmüş ve fazlasıyla yaşanmış olanlar bu adımı zorunlu kılmaktadır. Aksi taktirde 10 yıldır geleceği çalınan milyonlarca öğrencinin yaşadığı yıkım artarak devam edecektir. AKP'nin en son 657 bin öğrenciyi zorla imam hatiplere, meslek liselerine ve özel okullara yönlendiren uygulaması bunu gösteriyor. Yine 72 ay öncesi çocuklarımızla ilgili yanlış ortada dururken ve bu yanlış kendileri bile kabul etmişken geri adım atmıyor sadece sorunu hasır altı ediyorlar. Yıkım ne

kadar büyük olursa olsun iktidar, sermayenin ve kendi gerici emellerinin ürünü olan bu yasadan geri adım atmayacaktır.

Bu yasayı ancak eğitim hakkına sahip çıkanların mücadelesi geri çektirebilecektir. 4+4+4'ün geri çektirilmesi ise parasız, bilimsel, anadilinde eğitim mücadelesinin kazanılmasında ve AKP'nin durdurulmasında büyük bir adım olacaktır.

2012-2013 Eğitim Raporu geçtiğimiz yıl açıklanan aylık raporların kısaltılmış halidir. Okul Durum Raporları bu yıl da okulun açıldığı ilk günden itibaren hazırlanmaya başlamıştır. Rapora katkı sunmak isteyen bütün öğretmenlerimizin, öğrencilerimizin, velilerin, akademisyenlerin ve gönüllü herkesin katkılarını bekliyoruz.

Nuri Günay

Halkevleri Genel Sekreteri

10 EYLÜL – 16 EKİM 2012

Sınıf mevcudu	1. Sınıf	2-3-4. Sınıf	5-6-7-8. Sınıf	Durum
15-25 kişi	%37	%35	%23	İdeal
25-35 kişi	%26	%39	%53	Kalabalık
35-45 kişi	%22	%16	%24	Çok kalabalık
45-60 kişi	%15	%10	-	Facia

- Nitelikli bir eğitim için bilimsel standartlara uygun sınıf mevcudu 24'tür. 35 kişiye kadar olan sınıf mevcudu ilköğretim için sorunludur. Daha kalabalık mevcutlarda ise eğitim bilimsel ve pedagojik açıdan mümkün değildir.
- Tablodan da görüldüğü gibi bilimsel standartlara uygun sınıf mevcudu oranı %37'nin altında kalmaktadır. %37'side nitelikli bir eğitim açısından kabul edilemez durumdadır. Birinci sınıflarda geçtiğimiz yıllara göre ideal sınıf mevcudu iyileşmiş görünmesinin nedeni laboratuvar ve kütüphanelerin sınıfa çevrilmesi, okulların bodrum katlarında yeni derslikler oluşturulması, bahçelerinde prefabrik sınıflar yapılmasıdır. Bu ciddi sağlık sorunları yaratmaya adaydır.
- Tabloda ideal sınıf oranında yükselmeye paralel olarak facia durumundaki sınıfların oranında da artış görülebilmektedir. Bu da eğitimin fiziki koşullarındaki uçurumun derinleştiğini gösteriyor. Eğitimdeki neoliberal politikaların sonucunun bu doğrultuda olacağını daha önce defalarca vurgulamıştık. Eğitimde piyasalaştırma politikalarında ısrar edildikçe bu uçurumun daha da derinleşeceği ortadadır.
- İstanbul, İzmir, Diyarbakır illeri tablonun en olumsuz örneklerini vermektedir.

Diğer alt yapı sorunları da artmıştır.

- Okulların %27'sinde kütüphane, laboratuvar, müzik odası gibi bölümler dersliğe çevrilmiştir.
- Okulların %37'sinde kütüphane ve laboratuvar bulunmamaktadır.
- Okulların %68'inde tuvaletler 72 ay öncesindeki çocuklar için uygun değildir.
- Okulların %82'sinde sıralar 72 ay öncesi çocuklar için uygun değildir.
- Okulların %97'sinde yemekhane bulunmamaktadır.
- Okulların %0,5'inde okul bahçesine prefabrik sınıf yapılmıştır.
- Okulların %0,4'ünde okulların bodrum bölümlerine yeni derslik yapılmıştır.
- Okulların %90'nda bağış adı altında kayıt parası ve aidat alınmaktadır
- Okulların %90'ında birinci sınıflar için ek malzeme ve para talep edilmektedir.

Hizmetliler

- Her okul başına ortalama 3 hizmetli düşmektedir. Bunların %80'ni dışarıdan hizmet alımı yoluyla çalıştırılan taşeron işçidir. Velilerin tamamına yakını okullarındaki

temizlik hizmetini yetersiz bulmaktadır. Bakanlık hizmetli ataması yapmayarak, okulların temizlik hizmetlerinin çözümünü tamamen velilerin sırtına yüklemiştir.

- Hizmetli ücretlerinin;

% 63'ü veliler tarafından finanse edilmektedir.

%20'si Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ödenmektedir.

%16'sı İş Kur tarafından ödenmektedir (Bunlar 4 aylık sürelerle geçici olarak okullarda görevlendirilen hizmetlilerdir)

%1'i İl Özel İdareleri tarafından karşılanmaktadır.

Seçmeli Dersler

%20'si okul yönetimleri tarafından paket olarak hazırlanan seçmeli dersler, zorunlu olarak seçtirilmiştir. Bir çok okulda yöneticiler, dini içerikli derslere yönlendirmeyi kendilerine bir görev olarak addetmişlerdir. Velilerin cep telefonları ele geçirilip dini içerikli dersleri seçmeleri konusunda telkinlerde bulunmuşlardır. Başbakan ve Milli Eğitim Bakanı başta olmak üzere Bakanlık kadrosunun tüm çaplarına karşın dini içerikli derslerin seçilmesini istedikleri boyuta vardiaramamışlardır. Bakan'ın açıklamalarından görüldüğü kadarıyla Türkiye ortalaması

Matematik %20,

Yabancı Dil %17,

Kuran Kerim %16,

Peygamberin Hayatı..... %10,

Spor ve Fiziki Etkinlikler %10,

Okuma Becerileri %8,

Bilişim Teknolojileri ve Yazılım.... %7,

Temel Dini Bilgiler %6,

Bilim Uygulamaları %5,

Zeka Oyunları %4,

Görsel Sanatlar %3,

Müzik %2,

Yazarlık ve Yazma Becerileri %2,

Drama %2,

Yaşayan Diller ve Lehçeler %0,08 civarında gerçekleşmiştir. Dini içerikli derslerin telkin edilmesini bir kenara bırakırsak, bu tabloda Sanat ve Spor içerikli derslerin düşük

oranda tercih edilmesinde bu derslerin açılmamasının etkisi belirleyicidir. Başka bir belirleyici faktörün velilerin çocuklarına “meslek edindirme ve iş bulabilme” kaygısı olduğu görülmektedir. Ancak Sanat ve Spor içerikli derslerin az tercih edilmesinin çocukların geleceği üzerinde ciddi olumsuz etkiler bırakacağı açıktır.

Eğitimin dinselleştirilmesi

İmam hatip orta okullarının mesleki eğitimle bir ilişkisinin olmadığı ortaya çıkmıştır. İmam hatip orta okullarına yeni kayıt sayısı tüm promosyonlara rağmen 107 bin de kalarak Başbakanın ve Milli Eğitim Bakanının istediği seviye ulaşamamış, 72 tane imam hatip ortaokulu boş kalmıştır. Başta aleviler olmak üzere diğer inanç kesimleri ısrarlı bir biçimde yok sayılmaya devam edilmektedir. Zira bu kesimlerin tüm itirazlarına rağmen çocuklarına zorunlu din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde Sünni mezhebinin ibadet eğitimi verilmektedir.

Milliyetçilik ve Cinsiyetçilik

Müfredattaki, milliyetçi ve cinsiyetçi içerik aynen korunmaya devam edilmiştir. Türk etnik kimliği dışında kalan başta Kürtler olmak üzere diğer etnikler görülmemektedir. Kadınlar ise müfredatta yeniden eve kapatılmaktadır. Bunun kabul edilmesi mümkün değildir.

Eğitimde Ticarileştirme

Okulların %90'ın da kayıt parası ve aidat toplanmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı'nın aksi yöndeki beyanları gerçeği yansıtmamaktadır. Ayrıca okulların %90'ında birinci sınıf öğrencilerinden ek olarak kırtasiye vb. malzemeler velilerden talep edilmektedir. Okul aile birlikleri tamamen okul giderlerini karşılamakla yükümlü hale getirilmektedir. Giderek artan şekilde verdiği aidatlara göre sınıflar ayrılmakta adeta VIP sınıflar oluşturulmaktadır.

16 EKİM – 17 KASIM 2012

- 4+4+4 modelinin yarattığı kaos hala devam etmektedir. Okulların fiziki koşularının düzenlenmesi hala devam etmektedir. Bu durum öğrenciler, öğretmenler, veliler açısından ciddi mağduriyetler yaratmaktadır. Kütüphane, laboratuvar, müzik odası gibi bölümlerin kapatılıp sınıf haline getirilmesi uygulaması geçtiğimiz ay da sürmüştür.
- Birçok okulda düşük mevcutlu sınıflar olan birleştirilerek sınıf ve öğretmen açığı giderilmeye çalışılmış, bu da sınıfları daha da kalabalıklaştırmıştır.
- Başta İstanbul olmak üzere özellikle büyük şehirlerdeki yoksul mahallelerde kalabalık okullarda sınıf mevcudu 75'e kadar çıkan sınıflar tespit edilmiştir.
- Başbakan ve Milli Eğitim Bakanı'nın öğretmenlere dönük itibarsızlaştırıcı söylemleri birçok yerde etkisini göstermiştir. Okullarda yaşanan sorunlarda öğretmenler sorumlu görülmektedir. Birçok şehirde bu şekilde onlarca öğretmen tehdit almış, veli ya da öğrenciden şiddet görmüştür.
- Bazı okullarda ikili öğretimden kaynaklı sabahçılar için dersler 06.40'ta başlamaktadır. Çocuğun uyanma, kahvaltı, hazırlık zamanı da eklenince sabahın 05.30'unda kalkmak zorunda kalkmaktadırlar. Veliler de çocuklarla birlikte ciddi mağduriyetler yaşamaktadır. Öğlenciler içinse yine birçok okulda 19.00'da çıkmaktadırlar, en erken çıkan 18.00 da çıkmaktadır. Hava batıda 17.00'de doğuda 16.00'da kararmaktadır.
- Okullarda daha çok seçmeli dini dersler, daha az olmak üzere seçmeli pozitif bilim dersleri konusunda idareciler ve öğretmenler tarafından yönlendirme yapılırken, sanat ve spor derslerine yönlendirme yok denecek durumdadır.
- Yeni açılan Kuran-ı Kerim gibi dini içerikli seçmeli dersler boş geçmez, öğretmen sıkıntısı yaşanmazken, 80 yıldır verilen spor ve sanat içerikli derslere öğretmen bulunamamaktadır.
- Birçok okulda dini içerikli derslere müftülüklerden görevlendirilmiş görevlilerin, imamların cübbe ve sarık gibi kıyafetlerle girdiği bundan öğrencilerin olumsuz etkilendiği tespit edilmiştir.
- İmam Hatip Ortaokuluna dönüştürülen kimi okullarda hala normal ortaokul sınıfları bulunmaktadır.
- İlk raporumuzda tespit edilen İlkokulların yarısından fazlasındaki fiziki yetersizlik sürmektedir. Merdiven boyları 60-66 ay çocuklarına uygun değildir. Tuvaletlerin ve sıraların bu yaştaki çocuklara uygun hale getirilme işleri iki ay geçmesine rağmen tamamlanmamıştır.
- Hemen hemen bütün okullarda kütüphane ve laboratuvarlar işlevsizdir, kullanılmamaktadır.
- Okulların en büyük sorunlarından birisi de temizliktir. Özellikle tuvaletlerin büyük bölümü sağlık sorunlarına yol açacak derecede pistir. Birçok okulda sabun gibi temel temizlik maddeleri dahi yoktur.
- Okula başlayan 60-66 yaş öğrencilerinde okul fobisi ve okula uyum sorunları ortaya çıkmıştır. Birçok okulda 60-66 aylık öğrencilerin sınıfları birleştirilmekte dersler ancak ikinci bir öğretmenin desteğiyle sürdürülmektedir.
- Aynı şekilde okul değiştirmek zorunda kalan 5. sınıf öğrencilerinde de ciddi uyum problemleri ortaya çıkmış, sınıf öğretmenlerini arar durumdadırlar. Aynı şekilde 5. sınıf derslerine giren branş öğretmenleri de sıkıntı yaşamaktadırlar.

- Okullarda piyasalaştırma-ticarileştirme uygulamaları tüm hızıyla sürmektedir. Aidat yada bağış adı altında para toplamayan okul neredeyse yoktur. Birçok okulda para veren velilerin çocuklarına özel sınıflar açılmakta, bu durum adeta normal hale getirilmektedir.
- Yine birçok okulda okulun temizliği velilere yaptırılmakta, çocuklara kömür taşıtılmakta, masa örtüsü, perde, derslerde kullanılan birçok malzeme velilere temin ettirilmektedir.

17 KASIM – 17 ARALIK 2012**72 ay öncesi çocukların durumu**

4+4+4 eğitim modelinin en çok tartışılan maddelerinden birisi olan 72 ay öncesi çocukların 1. sınıfa başlatılmasının üzerinden üç ay geçmesine rağmen sorunlar çözülememiş aksine içinden çıkılmaz hale gelmiştir. Eğitimcilerin, velilerin, tıp çevrelerinin, kısacası konuyla alakalı bütün kesimlerin duyduğu kaygıların ne kadar haklı olduğu ortaya çıkan sonuçlardan görülmektedir.

Okullarda yapılan araştırmalarda 72 ay öncesi çocukların 1. sınıfa başlama oranının oldukça düşük olduğu gözlemlenmiştir. AKP'nin bu konudaki bütün ısrar ve ceza tehdidi etkili olmamıştır. Veliler rapor başta olmak üzere çeşitli yöntemlerle çocuklarını 1. sınıfa göndermemişlerdir. Bununla birlikte birçok veli de okula başlayalı birkaç ay geçmiş olmasına rağmen çocuklarını anasınıfına aldırarak için çabalamaktadırlar.

72 ay öncesi çocuklara ilişkin değerlendirmeler bütün okullarda benzerlik göstermektedir. Hiçbir veli hiçbir öğretmen bu konuda olumlu bir görüş beyan etmemiştir.

72 ay öncesi çocukların durumuna ilişkin ortaya çıkan sonuçlar

- Kaslarının yeterli gelişmemiş olmasından kaynaklı el becerilerinin yetersiz olması. Kalem tutmada başarısız olma gibi sorunlar yaşanmaktadır.
- Derse adapte olamama, dikkat dağınıklığı, öğrenme güçlüğü, çabuk sıkılma ve bunun yanında dikkat süresinin kısa olması.
- Öğrendiklerini çabuk unutma. Geç anlama ve okuma yazmada başarısızlık.
- Birçok öğrencinin okulun farkında olmaması. Bundan dolayı okul ortamına uyum gösterememe.
- Duygusal ve bedensel aktivitelerde başarısızlık ve buna bağlı olarak yaşadıkları yetersizlik duygusu.
- 72 ay sonrası çocuklarla fiziksel, bedensel ve düşünsel farklılıktan kaynaklanan uyum problemleri.
- Özgüven yitimi, çekingenlik, yakınlarından ayırlamama, ayrılık anksiyetesi, ağlama, birçok çocukta anne olmadan okulda kalamama. Bu nedenle birçok veli hala okulda bekliyor.
- Ders yapmama, sürekli oyun oynama isteği. 6 saatlik ders programının çok uzun gelmesi.
- Şimdiye kadar 72 ay öncesine okulda oyun oynatılırken, okuma-yazmaya geçilince çocukların sıkıldığı gözlemlendi. Buna bağlı olarak altına kaçırma, ağlama, anneyi isteme gibi davranışlar ortaya çıktı.
- Okul fobisi, teneffüse çıkamama, kaybolma korkusu, kaygı bozuklukları, altına kaçırma.
- Uygun olmayan fiziki koşullardan kaynaklanan sıkıntılar en çok tuvaletlerde kendisini göstermektedir.
- Okul giriş çıkışlarında zorlanma.
- Öğretmenlerin birçoğu 72 ay öncesi çocukların okuma-yazmaya geçemeyeceklerini söylüyor.
- 72 ay öncesine ayrı sınıf açılmaması oldukça yaygın bir durum. Öğretmenler 72 ay öncesi ve sonrasına ayrı program uygulamakta sorun yaşıyor.

- 72 ay öncesi çocuklara uygun eğitim verilme çabaları aynı sınıftaki 72 ay sonrası çocuklara programın oldukça hafif gelmesine neden olmaktadır.
- Yine 72 ay öncesi çocukların oldukça az olduğu sınıflarda öğretmenler eski müfredatı uygulamakta bu 72 ay öncesi çocuklarda ciddi sorunlara neden olmaktadır.

Fiziki koşullar

- **Okulların %20 sinde kütüphane ve laboratuvar bulunmamakta ya da hiç kullanılmamaktadır.**
- **Okulların %70'inde spor salonu bulunmamakta**
- **Okullarda sağlık odası ve sağlık görevlisi bulunmamaktadır.**
- **Okulların %40'ı engelli çocuklara uygun değil.**
- **Kantinlerin %22'sinde denetim yok; veliler %54'ünü pahalı; %37'sini sağlıksız bulmuş.**
- Okullarda spor ve sanat derslerinin yapılacağı sınıflar yok denecek kadar az okulda vardır. Bazı okullarda bodrumlar spor salonu-sınıfı yapılmıştır. Müzik, resim derslerine göre düzenlenmiş sınıf bulunmamaktadır.
- Bazı okullarda bahçeler oldukça küçüktür. Özellikle ikiye bölünen okulların bahçeleri eğitime uygun değildir.
- Okullarda temizlik en fazla görülen sıkıntıdır. Özellikle tuvaletlerin pisliği ciddi bir sorun olarak gözlemlenmektedir. Temizlik görevlileri yetersizdir. Bazı okul tuvaletlerinde sabun dahi yoktur.
- Kırsal kesimlere doğru gidildikçe ısınma ciddi bir sorun olarak yaşanmaktadır.
- Bazı okulların bahçeleri gelir getirmesi amacıyla otopark olarak kullanılmakta, düğünlere kiralanmaktadır.
- Bazı okulların giriş çıkışlarında güvenlik problemleri yaşanmaktadır.
- Kantinler genellikle küçük, sağlıksız ve pahalıdır.

Öğretmenler

- Özellikle 1. sınıf öğretmenleri 72 ay öncesi çocukların eğitiminde birçok zorlukla karşılaşmaktadır.
- Okulların bölünmesinden ve okul değişikliğinden kaynaklı 5. sınıf öğretmenleri öğrencilerin uyum probleminden kaynaklı zorlanmaktadır.
- Öğretmenler bazı okullarda her türlü işle ilgilenmek zorunda bırakılmaktadır. Yeterli memur olmamasından kaynaklı evrak işleriyle öğretmenler ilgilenmek zorunda bırakılmaktadır.
- Alo 147 ihbar hattı öğretmenleri mağdur etmektedir. Asılsız ihbarlar birçok öğretmeni zor durumda bırakmaktadır. Öğretmenler iktidarın eğitim politikalarından kaynaklı velilerle ve öğrenciler karşı karşıya gelmektedirler. Şimdiye kadar ülke genelinde 500'e yakın öğretmene bu ihbarlardan kaynaklı soruşturma açılmıştır.
- Bazı okullarda öğretmenler birleşerek temizlikçi maaşını ödemektedir. Çeşitli okullarda öğretmenler aralarında topladıkları paralarla çay servisi gibi kantin hizmetlerinin karşılanması için hizmetli tutmaktadır.
- Öğretmenler dünya görüşlerinden kaynaklı birçok okulda okul yönetimlerinin baskısına maruz kalmaktadır. Derslerde anlatılan bazı konular (örneğin felsefe) öğretmenlerin baskı görmesine neden olmaktadır.

66-72 ay aralığındaki çocuklar derslere geçemiyor. İlköğretim süresi şimdiden 3,5 yıla düşmüş durumda. Duruma bakılırsa okul fobisi, ders fobisi gibi nedenlerle okuma yazmaya geçmeleri yılsonuna kadar sürecek. Yani birinci sınıf anasınıfı programı uygulamak zorunda kaldığından ilk öğretim 4 yıl değil 3 yıla şimdiden düşmüş durumda. 3 aydan fazla bir zaman geçtikten sonra çocuklarını okuldan almak isteyen veliler ne yapacaklarını şaşırılmış durumda.

Seçmeli derslerin durumu

- Bazı okullarda İngilizce, drama, teknoloji, yaşayan diller lehçeler dersi talep edilmesine rağmen yeterli başvuru yok denilerek açılmamıştır.
- Seçmeli din derslerinde birçok okulda öğretmen olmayanlar girmektedir.
- Birçok seçmeli derste sınıflar eğitim yapılamayacak derecede kalabalık olmaktadır.
- Din dersleri seçmeyen bazı veliler yönetimler tarafından seçmeleri yönünde ikna edilmeye çalışılmış hatta bir okulda bizzat müfettiş veliyi bu konuda ikna etmeye çalışmıştır.

Baskı ve ayrımcılık

- Okulların %10'unda cinsiyetçi yaklaşımlar görülmüştür.
- % 10'nda ırkçı yaklaşımlara rastlanmıştır.
- %14'ünde mezhepçilik görülmüştür.
- Okullara mescit açma girişimleri hızla yayılmaktadır. Bu hızla ilerlediğinde gelecek yıl mescitsiz lise kalmayabilir.
- Şiddet oranı %15 olarak görülmektedir.
- %10 oranında ise para verenlere ayrıcalıklı sınıflar açılmıştır.
- %5'inde varıl-yoksul ayrımcılığıyla karşılaşmıştır.
- Dini vurguların sadece din derslerinde değil bütün derslerde arttığı görülmüştür. Sosyal bilgiler ve fen derslerinde dahi dini vurgular fazlaca yapılmaktadır.
- Din dersleri başta olma üzere Türkçe, sosyal derslerinde müfredatın da içeriğinden kaynaklı din, mezhep, milliyet ve cinsiyet ayrımcılığı yapılmaktadır.
- Bazı okullarda din derslerini seçmeyen öğrenciler ayrımcılığa maruz kalmaktadır.
- Okullarda şiddet, tehdit, baskı uygulamaları sıradan vakalar halinde karşımıza çıkmaktadır. Bu disiplini sağlama bahanesiyle yapılmaktadır. Yöneticiler bazen öğrencilere hakarete varan ifadeler kullanmaktadırlar.
- Bazı örneklerde ortaya çıkan sonuçlara göre toplanan paraları getirmeyen öğrenciler "sınavlara alınmayacaksınız" gibi tehditlere maruz kalmaktadırlar.

Aidat

- Okulların yüzde 99'unda çeşitli gerekçelerle para toplanmaya devam etmektedir. Kış ayları geldikçe toplanan para miktarı artmaktadır. Okulların temel giderlerinin büyük bölümü velilerin sırtına yıkılmaktadır.
- Birçok okulda velileri bilgilendirmek için kullanılan SMS sisteminin parası bile velilerden alınmaktadır.

17 ARALIK 2012 – 17 OCAK 2013

4+4+4 eğitim modelinin eğitimde yarattığı yıkım birinci yarıyılın sona erdiği günlerde çok daha yakıcı biçimlerde hissedilmeye başladı. Okulların fiziki koşulları, temizlik, sınıf mevcutları, derse giriş-çıkış saatleri, müfredatın içeriği, öğretmenlerimizin durumu konusunda ne yazık ki en küçük bir olumlu gelişme yoktur. Aksine durum her geçen gün daha da kötüleşmektedir. Bu kötüleşme ne yazık ki AKP iktidarının tercih ettiği bir durumdur. İktidar adeta şimdiye kadar gizli tuttuğu birçok uygulamayı sırası geldikçe devreye sokmaktadır. Kılık kıyafet yönetmeliği bunun en açık örneğidir. Kılık kıyafet özgürlüğü gibi sunulan uygulama türbanın yaygınlaştırılıp, “açık” diye tarif ettikleri her türlü kıyafetin yasaklanmasıdır. Diğer yandan bilinen birçok klasik eser yasaklanmaya başlamıştır.

İktidar 4+4+4’le düzenlediği lise sistemini tekrar değiştirmeyi planlamaktadır. Resmi rakamlarla 136 bin öğrenciyi örgün öğretim dışına iten kesintili eğitim modelinin yanı sıra, artık yeni düzenlemeyle mahalle mekteplerine sıkıştırılacak öğrencilerin başka okullara gidebilme olanağı ellerinden alınacaktır. Her çocuk kendi mahallesindeki liseye gidecek propagandası sahtedir.

Kısacası 4+4+4’ün ilk dönemi eğitim sistemimizin iflas ettiğini göstermektedir. Bu eğitim modelinden derhal vazgeçilmesi gerektiği dördüncüsünü yayınlayacağımız yüzlerce okuldaki verilerle hazırladığımız eğitim hakkı raporlarında da görülmektedir.

Baskıcı, ayrımcı, cinsiyetçi, gerici uygulamalar hızla artmaktadır

- Okullarda mescit açma girişimleri hızla devam etmektedir. Birçok okulda din kültürü öğretmenleri başta olmak üzere öğrenciler öğretmenler tarafından namaz kılmaya açıktan teşvik edilmektedir.
- Din kültürü ve din derslerine giren öğretmenlerin ayrımcı söylemlerinde tehlikeli bir artış gözlemlenmektedir. Yılbaşı öncesi yılbaşı kutlamamayı teşvik etmek sıradan bir söylem olmuştur. Örneğin bir okulda din öğretmeni “sure okumayı bilmezsiniz, yılbaşı kutlarsınız” derken başka bir okulda “kafir değilseniz kutlamazsınız yılbaşını” demiştir.
- Bir okulda din öğretmeni, öğrencilere cami maketi yaptırmasını eleştiren veliye “Alevi misin? Ateist misin?” diye hakaret etmiştir.
- Okulların % 73’ünde ya müdür ya da yardımcılarından bir tanesi din kültürü öğretmenidir. Bir okulda müdür yardımcısı cumaya gitmediği için baskı uygulamasına maruz kalmış, baskıya dayanamarak müdür yardımcılığı görevinden istifa etmiştir.
- Öğrencilerin birbirlerine dini inançları, mezhepleri konusunda sordukları sorularda ciddi artışlar tespit edilmiştir.
- Öğretmenlerin % 18’i okullarda dini ayrımcılığa uğradığını ifade etmektedir.
- Birçok okulda kılık kıyafet uygulaması fiilen başlatılmıştır. Din derslerinde türban takan öğrencilerin daha sonra çıkartmadığı gözlemlenmiştir.
- Öğrencilerin % 78’i kılık kıyafet düzenlemesini yanlış bulmaktadır.
- Velilerin % 92’si kılık kıyafet düzenlemesini yanlış bulmaktadır.
- Bir okulda müdür ve müdür yardımcısı 4+4+4 uygulamalarını, öğretmen olmayanların din dersi vermesini “Allah’ın buyruğunu yerine getiriyorum” sözleriyle savunmuştur.
- Çokça göz önünde olmayan başka bir ayrımcılık da Roman çocuklarına dönüktür. İstanbul’da ve İzmit’te Roman yurttaşların da yer aldığı semtlerdeki okullarda Roman

çocuklarının hem öğrenciler hem de birçok öğretmen tarafından dışlandığı tespit edilmiştir.

Fiziki koşullar

Geçtiğimiz aylardaki raporlarda fiziki koşullarla ilgili tespit edilen olumsuzluklarda herhangi bir düzelme görülmemektedir. Aksine kötü koşullara kış aylarıyla birlikte yenileri eklenmeye devam etmektedir.

- Okulların başladığı önemli bir sorun olan kalabalık sınıflarda azalma olamamış aksine artış tespit edilmiştir. Sınıf mevcutlarının 90, hatta 130 kişiye çıkması basına da yansımıştır.
- Okulların % 20'sinde kütüphane ve laboratuvar, % 70'inde spor salonu, hemen hepsinde sağlık odası ve sağlıkçı bulunmamaktadır. Bu eksiklerin giderilmesine dönük en küçük adım bile atılmamıştır.
- Okulların % 40'ı engellilere uygun değildir. Engelliler için asansör yapılan bir okulda asansörün bozuk olduğu tespit edilmiştir.
- Temizlik kış aylarında daha büyük bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Okulların % 80'inde yeterli temizlik görevlisi bulunmamaktadır.
- Bazı okullarda her sınıf kendi temizliğinden sorumlu tutulmaktadır. Birçok okulda veliler temizlik yapmaktadır.
- Okulların büyük çoğunluğunda temizlik malzemeleri yetersizdir.
- Ankara Mamak Dostlar Tepecik Mahallesinde geçtiğimiz hafta okullarına temizlik malzemesi talep eden ve Milli Eğitim Bakanlığı önünde eylem yapan veliler ve öğrenciler okul müdürü tarafından tehdit edilmiştir.
- Kantinlerin % 22'sinde hala denetim yapılmamıştır. Geçtiğimiz ay velilerin % 54'ü kantinleri sağlıklı bulurken bu rakam bu ay % 60'a çıkmıştır.
- Okullarda şiddet olayları artmaktadır. Polisiye önlemlerin bunun çaresi olmadığı ortaya çıkmıştır. Geçtiğimiz ay Antalya'da okulda çıkan tartışma sonucu 15 kişi döner bıçaklarıyla okulu basmış öğrencilere saldırmıştır. Bu tür olaylar okullarımızda artmaktadır.
- İstanbul başta olmak üzere çeşitli illerde deprem hasarlı birçok dayanaksız okulda itirazlara rağmen eğitim öğretim devam etmektedir.
- Çok yağış alan Antalya gibi illerde okul bahçesine kurulan prefabriklerin çatısı akmakta, fiziki koşullar fazlasıyla sağlıklı hale gelmektedir. Aynı şekilde bazı okulların çatısı da yağmurda akmaktadır.
- Birçok okulda yangın merdiveni bulunmadığı tespit edilmiştir.
- Kış koşulları taşınmalı eğitimde de büyük sorunları açığa çıkartmıştır. Kar yağdığında özellikle kırsal kesimde öğrenciler büyük sıkıntılar çekmekte, can güvenliklerini tehdit etmektedir.
- Aynı şekilde ikili eğitim kış aylarında veli ve öğrenciler için çileye dönüşmekte, bazı okullarda 06.45'te başlayan ve akşam 20.00'de biten dersler ciddi sorunlara yaratmaktadır.

Aidat, para toplama

- Okulların % 99'unda para toplama uygulamaları aidat ya da bağış adı altında devam etmektedir.

- Sınav zamanları öğrencilerden para toplama uygulamaları artmaktadır. Karne vermeme tehdidi birçok okulda görülen sıradan uygulamalardandır.
- Okul Aile Birlikleri başta temizlik giderleri ve hizmetlilerin maaşları olmak üzere hemen hemen bütün giderleri karşılamakla yükümlü kılınmaktadır.

Seçmeli dersler, müfredat

- Birçok seçmeli ders yeterli başvuru yok denilerek ya da öğretmen yok denilerek açılmamıştır. Din dersleri için imam, müezzin, müftülük görevlisi bulan idareciler bu dersler için öğretmen bulmamaktadır.
- Seçmeli din derslerine imam ve müezzinlerin girmesi uygulaması her geçen gün artmaktadır. Bu derslerde cinsiyetçi, başka inançları aşağılayıcı söylemler de aynı oranda artmaktadır.
- Din dersleri dışındaki seçmeli derslerin çoğunun müfredatı ve ders kitabı yoktur. Bu derslerin çoğu işlenmemektedir. Genellikle son ders saatine koyulan bu derslerin önemli bir kısmı boş geçmektedir.
- Din derslerini seçmeyen birçok öğrenci ayrımcılığa maruz kalmaya devam etmektedir.

72 ay öncesi çocukların durumuna ilişkin ortaya çıkan sonuçlar

- Bir önceki raporumuzda geniş olarak yer verdiğimiz 72 ay öncesi çocuklarımızın durumu aynen devam etmektedir. Okul fobisi, okula gitmeyi istememe, anneden ayrılamama, teneffüse çıkmama, altına kaçırma, ağlama gibi belirtiler bu ayki okul durum raporlarında da tespit edilmiştir.
- Ayrıca bir dönemin sonuna gelmiş olmasına rağmen 72 ay öncesi çocuklarda beklenen aşamalar sağlanamamıştır. 72 ay öncesi çocuklar 1. sınıfların normalde olması gereken seviyesinin oldukça gerisindedirler.
- 72 aydan küçük çocuklarını bilerek ve isteyerek okula gönderen birçok veliyle yapılan görüşmelerde pişmanlıklarını dile getirdikleri gözlemlenmiştir. 1. yarıyılın sonunda bu uygulamadan memnun olan neredeyse hiç kimse kalmamıştır.

Öğretmenlerin yaşadığı sorunlar ve mağduriyetleri

- 4+4+4 sisteminin yarattığı kaos öğretmenleri mesai saatleri dışında da çalışmaya zorlamakta, angarya çalıştırma fiili olarak yaygınlaşmaktadır.
- 4+4+4 sistemi başta sınıf öğretmeni olmak üzere binlerce öğretmeni norm fazlası durumuna düşürmüş, istemedikleri halde yan alanlarını seçmek zorunda bıraktırmıştır.
- Yan alanlarını tercih eden öğretmenler mutsuz olduklarını ve psikolojilerinin bozulduğunu ifade etmişlerdir.
- Yan alan uygulaması ile birçok öğretmen eğitimin daha niteliksizleşmesine neden olacağını ifade etmektedir.
- Milli Eğitim Bakanlığı'nın uyguladığı norm yönetmeliği ile binlerce öğretmeni isteği dışında il dışı dahil olmak üzere görevlendirmesi öğretmenler açısından sürgün olarak değerlendirilmektedir.
- Eğitim Sen'in 4+4+4'e ve itibarsızlaştırmaya karşı gerçekleştirdiği Milli Eğitim Bakanı Ömer Dinçer'i protesto eylemi nedeniyle birçok öğretmene soruşturma açılmış, Eğitim Sen'li yöneticiler sürgün edilmiştir.

17 OCAK – 17 MART 2013

Halkevleri Eğitim Hakkı Meclisleri veli, öğretmen ve öğrencilerle okul ziyaretleri, denetimleri yaparak Okul Durum Raporları'nı doldurmaya devam ediyor.

2012-2013 eğitim yılının ikinci yarısında gerçekleşen denetimlerden aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir. En önemli sorunlar okulların dönüştürülmesi/taşınma kararları ile açığa çıkan mağduriyetler, 72 ay öncesi çocuklarımızın hala okula uyum sağlayamamaları, okula giriş çıkış saatleri, velilerden para toplama uygulamalarının yaygınlığı, temizlik sorunu, imam hatiplerle ortak binaları paylaşan okullarda öğrencilere dönük baskı olarak öne çıkmaktadır. Özellikle kılık kıyafet “özgürlüğü” adı altında türban dayatmasına neden olan uygulama veliler için büyük endişe yaratmış durumdadır.

Yeni kılık kıyafet yönetmeliğinden veliler, öğretmenler, öğrenciler tedirgin

- AKP iktidarının eğitim öğretim yılının ilk döneminde, Ömer Dinçer görevden alınmadan önce hayata geçirdiği yeni kılık kıyafet düzenlemesi eğitim sistemimizde ağır sonuçlar yaratacaktır. Okul durum raporlarını doldururken yüzlerce okulda velilere sorulan “Kılık kıyafet yönetmeliğini doğru buluyor musunuz?” sorusuna yüzde 96 oranında hayır yanıtı verilmiştir.

Anketlerde yeni kılık kıyafet yönetmeliğinin olumsuz bulunan yönlerine ilişkin velilerin öne çıkan ifadeleri şunlardır;

- “Bu düzenleme okullarda türbanın serbest bırakılmasıdır, çocuklarımız dayatmayla karşı karşıya kalacak”
- “Okullara öğrenci olmayanlar rahatça girebilir, öğrenci olan ile olmayanın ayırt edilemez”
- “Öğrenciler arasında yoksul-zengin ayrımcılığı yaşanır”, yoksul çocukların psikolojisi bozulur”
- “Çocuklarımıza her gün giydirecek farklı kıyafet bulamayız”
- “Çocuklarında marka tutkusu artar, aileler üzerinde baskı oluşur”
- Okul durum raporlarında ortaya çıkan diğer bir durum da yeni kılık kıyafet yönetmeliğinin okulların büyük bölümünde hayata geçirilmediğidir. Yönetmeliğin hayata geçirildiği okullarda özel olarak okul yönetimlerinin ısrarı ve teşviki tespit edilmiştir. Aynı okul yöneticileri ve iktidar temsilcisi gibi davranan öğretmenlerin birçok okulda öğretmenler ve öğrenciler arasında türban propagandasını artırdığı gözlemlenmiştir.

72 ay öncesi çocukların durumu

- Okula zorla başlatılan 72 ay öncesi çocuklarımızın yaşadığı sıkıntılar çözülmemiştir. Bu sorunun çözümünün göstermelik önlemler olmadığını ilk günden buyana ifade etmemize rağmen Bakanlık ısrar etmiş, ne yazık ki bu vahim tabloyu ortaya çıkartmıştır. Çocukların çoğunluğu okumaya başlayamamıştır. Okula gitmek istememektedirler. Çocuklarını okula gönderen aileler başarısızlık duygusu ile karşılaştıklarını ve pişman olduklarını çocukların uyumsuzluklarının eve yansıdığını, davranış bozukluklarının açığa çıktığını söylemektedir. Şimdi ise yapılması gereken şey bu tahribatı yaşayan çocuklarımızın yaşadığı sıkıntıların

giderilmesine dönük adımlar atılmasıdır. Eğitimciler başta olmak üzere konuyla alakalı bütün kurumlar bilim insanları çocuklarımızın yaşadığı sıkıntıların giderilmesine dönük çalışmalar acilen yapılmalıdır.

- Bununla birlikte 72 ay uygulaması derhal geri çekilmeli, başta Eğitim Sen olmak üzere eğitimcilerin ve bilim insanlarının önerileri doğrultusunda yeniden düzenlenmelidir.

Fiziki koşullar

- 72 ay öncesi çocukları olumsuz etkileyen faktörlerin başında gelen kötü fiziki koşullarda olumlu bir gelişme tespit edilmemiştir. Sıralar, tuvaletler bu yaş grubu çocuklar için hala Yüzde 97 oranında uygun değildir. Yine Okulların yüzde 80'inde merdivenler 72 ay öncesi çocuklara uygun değildir.
- Okulların yüzde 20'sinde bulunmadığı önceki raporlarda da tespit kütüphane ve laboratuvar oranı değişmemiştir. Ayrıca kütüphane ve laboratuvar bulunan okulların yüzde 40'ında bu mekânlar kullanılmamaktadır.
- Kış koşullarının azalması, yağmur, çamur gibi temizlik sorununu arttıran faktörlerin azalması temizlik sorununu kısmen azaltmış gibi göstermektedir. Milli Eğitim Bakanlığı temizlik sorunun çözümünde en küçük bir adım atmamış, okullarda sabun gibi temizlik maddeleri hala yetersizdir. Okullarda kadrolu temizlik görevlilerin eksikliği devam etmektedir.
- Birçok okulda sabah 07.30'da başlayıp akşam 20.00'ye kadar devam eden eğitim süresi özellikle temizlik sorunuyla birleşince oluşan sağlıksız durum tehlikeli bir hal yaratmaktadır. Okullarda yaygın salgın hastalıkların yaşanmaması adeta şanstır. Ama çocuklarımız ve öğretmenlerimiz önümüzdeki dönemlerde şartlar iyileştirilmezse tehlike altında olacaklardır.
- Okullarda kantinlerin sağlıksız hali devam etmektedir. Basında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın Okul Kantinlerine Dair Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği Resmi Gazete 'de yayımlanmasına rağmen okul kantinlerinde her hangi bir olumlu değişim gözlenememiştir. Daha önceki anketlerde kantinlerin yüzde 22'sinde denetim yapılmıyor oranı Şubat-Mart raporunda yüzde 20 oranında çıkmıştır. Velilerin yüzde 54'ü daha önce kantinleri pahalı bulurken bu oran Şubat Mart ayında yüzde 58'e çıkmış, sağlıksız bulanların oranı daha önce 37'iken son raporda bu oran yüzde 42'ye çıkmıştır.

Baskı ve ayrımcılık

- Okullarımızda yaşanan baskı ve ayrımcılık artmaktadır. İstanbul Gültepe'de görüldüğü üzere okullarının imam hatibe dönüştürülmesini istemeyen velilere gerici-faşistlerin saldırısı adeta teşvik edilmektedir.
- Kılık kıyafet yönetmeliğinin türbanı yaygınlaştırma kampanyası olduğu açıkça görülmektedir. Hükümet yandaşı sendika okullara öğrencilerin ve öğretmenlerin türbanla girmesi için kampanya düzenlemektedir. Zaten fiili olarak okullara türbanla giren öğretmenler, yandaş sendika ile danışıklı bir şekilde uygulanan kampanya türbanı yasal güvence altına almak istemektedir.
- Zorunlu-seçmeli din derslerinde gerçekleşen uygulamalar adeta sıradan hale gelmiştir. Çocukları toplu halde Cuma namazına götürme, okul saatlerini Cuma namazına göre ayarlama uygulamaları yaygınlaşmaktadır.

- Yaygınlaşan bir uygulama da okullarda dini içerikli seminerlerin, panellerin artırılmasıdır. Dersler dışında dini içerikli seminerler birçok okulda yaygınlaştırılmaktadır.
- Son dönemde gündeme gelen kitap yasaklamalarının yanında yaygınlaşan bir diğer uygulamada bedava dağıtılan kitaplardır. Dinci yaynevlerinin kitapları okullarda milli eğitim müdürlüklerinin gözetiminde dağıtılmaktadır.

Aidat, para toplama

- Okulların yüzde 99'unda var olan para toplama uygulamaları devam etmektedir.
- Okul Aile Birlikleri aracılığıyla “bütün masrafları velinin sırtına yükleme görevi” her geçen gün daha da kurumsal hale getirilmektedir.

Öğretmenlerimizin durumu

- 4+4+4 sistemi öğretmenleri mağdur etmeye devam etmektedir. 4+4+4 uygulamasının başlamasıyla birlikte Norm fazlası sorunu ile karşılaşan öğretmenler şimdi resen atama ile sürgün edilme kaygısını yaşamaktadırlar.
- İlk ve ortaokulların dönüştürülmesi ile ilgili uygulamalar nedeni ile öğretmenler tayin zorlaması ile karşı karşıyadır.
- 4+4+4 sistemi yüzünden alan değişikliğine zorlanan öğretmenler eski görevlerine geri dönmek için hukuki yollara başvurmakta ancak hukuka güvenlerini yitirdiklerini belirtmektedirler. Yan alan uygulaması içerisinde en büyük travmayı zihinsel engelliler öğretmenliğine geçenler yaşamaktadır.
- Öğretmenler, yeni kılık kıyafet yönetmeliği ve iktidara yandaş sendikaların türban eylemlerinin, okul içindeki eşitliği bozacağı, öğretmenleri kutuplaştıracığı ve okul öncesi dönemden başlayarak ailelerin zorla kız çocuklarını örtünmeye zorlayacağı gibi sonuçlar ortaya çıkartacağını ifade etmişlerdir.
- Son dönemde çıkartılan yönetici atama kılavuzu ile siyasi kadrolaşmanın artacağı ve özellikle Eğitim-Sen üyelerinin yönetici olma şanslarının tamamen ortadan kalkacağı, böylece 4+4+4 sisteminin eksik parçalarının tamamlanacağı düşünülmektedir.

17 MART – 17 MAYIS 2013

Halkevleri Eğitim Hakkı Meclisleri veli, öğretmen ve öğrencilerle okul ziyaretleri, denetimleri yaparak Okul Durum Raporları'nı doldurmaya devam ediyor. 17 Mart – 17 Mayıs 2013 tarihleri arasında gerçekleşen denetimlerden aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir. Açığa çıkan en önemli sorun velilerin beyanına göre okulların dönüştürülmesi/taşınması kararlarıdır. Okul durum raporları doldurulurken milli eğitim müdürlükleri ve okul yönetimleri tarafından hala okullarının durumları ile ilgili net bir açıklama alamayan velilerin tedirgin olduğunu gözlemledik, veliler çocuklarının en yakın okula gitmesini istediklerini, alıştıkları okullardan kopmak istemediklerini, servis parasını karşılayamayacaklarını, öğretmenler ise okul dönüşümlerinin kendileri açısından sürgün anlamına geldiğini ifade ettiler. Okul durum raporlarında öne çıkan başlıklar şunlardır;

- Okullarının dönüşüm kapsamına alındığını öğrenen ve bu konuda harekete geçen velilerle yapılan görüşmelerde çocuklarının sürekli okullarından ayrılmak istemediklerini kendilerine ifade ettiklerini, okula ve derslere odaklanamadıklarını belirtmişlerdir.
- Geçtiğimiz ay neredeyse tüm okullara yaygınlaştırılan kutlu doğum haftasının okul idareleri tarafından baskı aracı olarak örgütlenmesi öğretmenleri ve öğrencileri tedirgin etmiş durumdadır. Neredeyse gösteriye ve okullardaki en önemli etkinliğe dönüştürülen kutlu doğum haftası etkinlikleri nedeniyle özellikle Alevi aileler çocuklarının okulda yaratılan ortamdan psikolojik olarak etkilendiklerini, etkinliklere katılmaya zorlandıklarını ifade etmişlerdir.
- Arnavutköy bölgesinde liselerde doldurulan okul durum raporlarında okul içine İlim Yayma Cemiyeti, Anadolu Gençlik Derneği gibi kurumların seminer afişlerinin asıldığı ifade edilmiştir. Yine Arnavutköy Anadolu Lisesi'nde okul durumu raporu dolduran öğrenciler Cuma günleri Cuma namazı için öğle teneffüsünün bir saat sonraya alındığını. Öğle teneffüsünde her gün müzik yayını yapılırken, Cuma günleri yapılmadığını belirtmiştir. Aynı lisede Anadolu Gençlik Derneği'nin öğrencilerin siyasi görüşlerini belirlemek için hazırladığı anketin öğrencilere yapıldığı, Emine Erdoğan'ın barış elçisi projesine öğrenci seçildiği, öğrencilerin cemaat yurtlarında kaldığı, okulun bu konuda bilgisi olduğu ve cemaat yurtlarından kişilerin okul iradesi ile görüşmeye geldiği söylenmiştir.
- İstanbul Bağcılar Yüzüncü yıl İbn-i Sina Anadolu Lisesi'nde doldurulan raporlarda kadın ve erkek öğrencilerin yan yana oturmasının, birlikte ders çalışmasının ve teneffüslerde sohbet etmesinin engellendiği ifade edilmiştir. Yine aynı lisede öğretmenler okulda bir toplantı düzenlendiğini ve bu toplantıda öğrencilerin artık derslere türbanla girebileceği ancak yönetmelikte olmasına rağmen serbest kıyafetle gelinemeyeceğinin kendilerine söylendiğini ifade ettiler. Bazı öğretmenlerin buna karşı çıkmasına cevap olarak da okul müdürünün bunun din özgürlüğü olduğu başka bir özgürlükle karıştırılmaması gerektiğini ve bu şekilde kabul edilmesi gerektiğini resmi olmasa da uygulanacağını istersek bakanlığa şikayet edebileceğini ama bundan bir şey çıkmayacağını' söylediğini, ertesi gün okula türbanlı öğrencilerin alındığını ve yaklaşık 10 öğretmenin tutaklar tutmaya başladığını, ancak bu öğretmenlerin de ders işlememekle ve öğrencilere cevap vermemekle suçlandığını, bu tutanak tutan öğretmenlerin üstü kapalı bir şekilde tehdit edildiğini, "bunu savunmak zorundasınız" gibi zorlamalara maruz bırakıldığını ifade ettiler. Milli Eğitim Bağcılar şube Müdürü'nün okula gelerek yine bu uygulamayı devam etmesi yönünde konuşmalar yaptığını. Okulda demokrat aile çocuklarıyla, türbanla okula gidişi savunan ailelerin çocuklarının

arasında düşmanlık oluştuğunu ve farklı mezheplerde ki öğrencilerin dışlandığını söylediler.

- Türbanla okula giriş yaygınlaşmış, birçok okulda okul idareleri bu yaygınlaşmaya ön ayak olmuştur. Sınıf içlerinde öğrenciler arasında ayrışmalar yaşanmıştır. Eğitim-Bir-Sen'in "serbest kıyafetle" okula gitme eylemi doğrudan türbanla okula gitme ve ders verme eylemine dönüşmüştür. Sınıf içinde Alevi öğrencilere dönük ayrımcılık artmış, öğretmenlerin türbanla sınıfa girişi hem rol model olarak hem de yönlendirme yoluyla öğrencilerin türban takmasını teşvik etmeye zemin hazırlamıştır. Görüşülen veliler çocukların öğretmenlerin derslere türbanla girmesinin ardından evde türban üzerine konuştuklarını ifade etmiştir.
- Türk Hava Kurumu Gazi Ortaokulu'ndan rapor dolduran öğretmenler; Genellikle derslerde, özellikle kız öğrencilerin buldukları ufak bir boşlukta başlarını kapatıp kuran okumaya başladıklarını, çocukların yoğunlaşan din dersleri nedeni ile sürekli sure ezberlemekle uğraştıklarını, sınıfta son dersin son bölümlerinde öğretmen dersi bitirmesiyle kız öğrenciler sınıf içinde başlarını kapatmaya başladıklarını, cuma namazı saatlerinde öğretmenler arasında sınıfı bırakıp namaza gidenler olduğunu, bunu örnek alan öğrencilerin de özellikle (5.sınıflar) cuma namazına gitmek için son saat erken çıkmak istediklerini tüm bunların okul içinde çok ciddi karışıklık edildiğini ifade etmiştir.
- 2012-2013 eğitim yılının son ayına girdiğimiz bugünlerde okul durum raporlarımız Okula zorla başlatılan 72 ay öncesi çocuklarımızın yaşadığı sıkıntıların hala çözülemediğini göstermektedir. Çocuklar dönem içinde sık sık rapor almıştır. Öğretmenler çocuklardaki öğrenmenin kalıcı olmayacağından tedirgin durumdadır. Çocukların aylar geçmesine rağmen sınıf içinde hala ağladığı belirtilmektedir. Aileler çocuklarında ortaya çıkan davranış problemleriyle hayatlarının zorlaştığını, özellikle aynı sınıfta farklı yaşlarda yan yana gelen çocuklardan küçük olanların özgüven yitimi olduğunu, başarısızlık duygusunu tattıkları ifade edilmiştir. Birçok aile çocuklarını okula yazdırdığına pişman olduklarını, başarılı olması için çocuklarına istemsiz baskı yaptıklarını ifade etmişlerdir.
- 72 ay öncesi çocukları olumsuz etkileyen faktörlerin başında gelen kötü fiziki koşullarda devam emektedir. Sıralar, tuvaletler bu yaş grubu çocuklar için hala Yüzde 97 oranında uygun değildir. Yine görüşme yapılan okulların yüzde 80'inde merdivenler 72 ay öncesi çocuklara uygun değildir. Sanat ve spor dersleri uygun koşullarda yapılmamaktadır.
- Kış koşullarının azalması, yağmur, çamur gibi temizlik sorununu arttıran faktörlerin azalması temizlik sorununu kısmen azaltmış gibi göstermektedir. Okullardaki temizlik hizmetlerinin kadrolu görevliler yerine taşeron şirketler eliyle yapılması, temizlik bütçesi olmaması hijyen koşullarının sağlanamamasına neden olmaktadır. Veliler temizlik için para ödemediğinde taşeron şirkete bağlı çalışanların maaşı ödenememekte ve temizlik işleri aksamaktadır.
- Okullarımızda yaşanan baskı ve ayrımcılık artmaktadır. Özellikle imam hatibe dönüştürülen okullarda kademeli geçiş yapılan okullarda sorunlar katlanarak devam etmektedir. Yaygınlaşan bir uygulama da okullarda dini içerikli seminerlerin, panellerin artırılmasıdır. Dersler dışında dini içerikli seminerler birçok okulda yaygınlaştırılmaktadır.
- İslamcı yayınevlerinin kitapları okullarda milli eğitim müdürlüklerinin gözetiminde dağıtılmaktadır.
- Okulların yüzde 99'unda var olan para toplama uygulamaları devam etmektedir. Özellikle okulun sınav kağıtları dahil hiçbir fotokopi ihtiyacını karşılamadığı öğretmenlerin sınıflardan fotokopi parası toplamaya zorlandığı, toplamazsa kendi

maaşından ödemek zorunda kaldığı ve para ödemeyen öğretmenin fotokopi çekmek için kullandığı şifrelerin iptal edildiği raporda verilen örnekler arasındadır. Temizlik parası hemen her okulda velilerden toplanmaktadır. Ücretli öğretmenlerin bazıları öğrencilerden para toplamayı reddettikleri için işten atılmakla tehdit edildiklerini ifade etmişlerdir.

- Okul durum raporları için görüşülen öğretmenler arasında okul idarelerinin öğretmenin yaşadığı bir sorun karşısında destekleyici pozisyonundan ziyade ikaz etmeyi tercih ettiği, bunun da öğretmenin eğitim sürecini etkilediği belirtilmiştir.
- Okul Aile Birlikleri aracılığıyla “bütün masrafları velinin sırtına yükleme görevi” her geçen gün daha da kurumsal hale getirilmektedir. Bakan Nabi Avcı’nın “okullarda para toplanmasına karşı değilim” açıklaması ile Haziran ayında başlayacak olan kayıt döneminde velilerinden zorla para toplanacağını habercisi olmuştur.
- 4+4+4 sistemi öğretmenleri mağdur etmeye devam etmektedir. 4+4+4’e hız geçiş adı altında tekrar başlayan okul dönüşümleri eğitimciler açısından yeni hak ihlallerinin önünü açmış durumdadır.
- İlk ve ortaokulların dönüştürülmesi ile ilgili uygulamalar nedeni ile öğretmenler tayin zorlaması ile karşı karşıyadır.
- Öğretmenler önümüzdeki dönem uygulanmaya başlayacak olan performansa dayalı çalışma koşullarından kaynaklı tedirgin durumdadır.

www.halkevleri.org.tr